

Székely Udvarhely

Csik-, Háromszék-, Marostorda- és Udvarhelyi megyék székely érdekeit védő politikai újság.

Előfizetési ára: egész évre 50 Lei, félévre 25 Lei, negyed-
évre 12 Lei 50 bani. Egyes szám 1 Lei.
Hirdetések díjszabás szerint. — Nyílt-tér soronkint 3 Lei.

ALAPÍTÓTTA
BETEGH PÁL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorhei (Székelyudvar-
hely) Boulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 31 sz.
Megjelen minden vasárnap.

Szózat a székelységhez!

Komoly, vészterhes időkben szólunk hozzátok!

Veszedelemes mozgalom ütötte fel fejét Székelyföldünkön. A régi világ bűnös emberei, akik veletek sohasem törődve, világ-
nak eresztettek, akiknek soha nem fájt a ti szegénységtek és elhagyatottságotok, ezek most ismét szervezkedni akarnak.

Körül fogják hordani a véres kardot és jólelkűségtekre, izzó magyarságotokra és szívós kitartástokra hivatkozva, általatok akarják biztosítani — mint a multban, most is — jóllakottságukat, társadalmi előkelőségüket. Mint a multban, most is, ti lesztek a bűnbak. A keservesen szenvedő bűnbak!

Mert ha maradi lelkületüknek a terve sikerül és köztetek elhintik a nemzeti gyűlölködésnek, széthúzásnak és bizalmatlanságnak a magvait, ha állandóan izgatott állapotot teremthetnek, ők — ha baj lesz — félreállanak és ti szenvedhettek.

Székelyek! Ti mindenkoron jóbarátságban, testvéri egyetértésben éltetek a szomszéd népekkel, komolyan nem haragudhattok meg egymásra, mert közös volt a sorsotok. Ha volt köztetek félreértés, amely sokszor gyűlölködéssé fajult, sohasem ti voltatok az okai.

Engedjük, hogy a régi világnak ez a cauf, erkölcstelen játéka ismétlődjék?

Nem! 23 éves mult áll a hátunk mögött! Azalatt megismerhettetek, hogy a ti érdekeitekért itt a székely anyavármegyében állandóan harcban állottunk és a hatalom minden sátáni üldözését, elnyomatását elviseltük.

Ez tett minket önállókká, edzetté és elszánttá!

Mi többet nem engedünk! Az izgatásnak, a népek összeveszejtésének befellegzett, ha — ti székelyek önvéretek, önkárotok árán is megtanultátok immár, hogy csak: *magatokban bízhattok!*

Mi itt a székely anyavármegyében kibontottuk a zászlót. Jelszavunk, programunk és hitvallásunk: Mindent a néppel a népért! Táborunk napról-napra nő. A székelység öntudatra ébredt!

Várjátok be az időt, amikor minden székely falu képviselőit *székely nagygyűlésre* hívunk. Ott ti fogtok határozni, ti fogtok választani és sorsotok, magatartástok felett dönteni.

Komoly, vészterhes időkben szólunk hozzátok.

Vigyázzatok!

A megfordult világ.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Válaszom nem önvédelmi, hanem inkább fölvilágosító hálás közönségünk iránt. Igyekszem tárgyilagos lenni; ám, ahol kell, pardont én sem ismerek, lévén igaz az a közmondás, hogy a milyen a mosdó, olyan a törülköző.

Az a „Beküldetett” cikk a február 5-iki esttel foglalkozik, mely voltaképp magánvállalkozás volt. Nevem alatt kértem, nevemre kaptam engedélyt (a prefektus ur szives előzékenységből), én irtam és rendeztem, szóval saját rizikómra ment s így a szokásjog szerint senkinek sem tartoznám a felelősség terhével. De a „kritikus” urak kedvéért s a megjelent cikkek tartalmára való tekintettel, reflexióimat el nem hallgathatom.

Mások akarták megtenni; többen fölkinálkoztak, hiszen jó órában legyen mondva, még vannak és fölőszámmal objektív gondolkozásu emberek, akik fölhaborodnak olyan cikkek felelőtlenül tendenciózus beállítása miatt, mely a való igazság minden kritériuma nélkül szűkölködik, mely ős óta föllandúlt társadalmi életünk harmoniját komolyan

zavarja, sőt veszélyezteti s melynek adaptorja — fölőszeges és nem indokolt személyi vonatkozásu heccsek keltésére és állandósulására tág teret nyit, — mai nehéz életviszonylatainkban egészségesnek, kívánatosnak és épületesnek egyáltalán nem mondható. Ezek kikerülése végett s mert az egész cikk hozzám van adreszálva, rám vonatkozik és kizárólag velem foglalkozik: magam végzem el s folytatását a jelzett okok miatt nem is kívánom.

A „Beküldetett” cikk vagy referáda kíván lenni, mely esetben hézagoss, egyoldalú s amellet olyan szereplők felett is tüntető hallgatásból suhan el, kiket minden föllépésükben közölsimerés kísért, tehát igazságtalan is. Holott máskor a közszavú szereplőkről is singes határozat zengtünk, mert az érdek így kívánta. Már pedig ami egynek jogos, másnak igazságos.

Vagy kritika. Ezen esetben valóban nem nehéz kritikát nem írni a kritikáról. Kritikát ír „A megfordult világ”-ról s tomboló kárörömében nem veszi észre, hogy maga is a fejé lágára esett.

Mint hogy pedig a kritika szavahihető értékét nemcsak tárgyas érveinek minden animozitástól ment, igazságos csoportosítása szokta megadni, hanem a bíráló személyi tudása és egyéniségének sulya is, s mert jelen esetben a hivatástalan kritikai penna névtelen lovagja sehol sem mutatkozik: érdembe vágó válasza is méltatlan.

Valamire való ember nyíltan, névén kiírása mellett, láthatatlan szemlalmi alakokkal nem hadakozhatik. Miután pedig a leglaikusabb újságolvasó előtt is kézenfekvő tény, hogy cikke nem kritika, hanem pamflett és „dicsérő” szavainak garmadája tudatos célzattal beállított személyes izü és éli manóver; nem ironikus bírálat, hanem öcsárlás; nem elme-éllel megirt szellemesség, hanem parlagi fej lekicsinylő erőlködése, kéjes epeömlés a végre karmaiba került zsakmány letiporhatása felett: korom, állásom, önézetem, 35 éves közszolgálati és mai napig szakadatlanul önzetlen társadalmi munkálkodásom egyszersmindenkorra mentesítenek a férfias védekezés köteles tiszte alól.

Ha úgy érzi a „Beküldetett” szerzője, hogy igazat irt, ha közönségünket helyesen informálni s nem félrevezetni akarta; ha úgy hiszi, hogy kritikusí fölkinálkozásával emelte kulturszintünket s döntőleg folyt be társadalmi konszolidációnk és megértésünk minden nagyfontosságú művébe, engemet pedig sarába tiporhatott, letörhetett, visszavonulásra birhatott: akkor?! Vége a farsangnak. Le az álarccal. Nevezze meg magát. Nyílt sisakkal ki a küzdő

porondra. Ezt követeli a közönség, melyhez szólott, ezt férfias karaktere. Különben eljárása felfogadott, vagy megfizetett tollkufári tempó, mely orozva mar, mint a falusi komondor.

Hogy a darabom rossz, nem az én hibám. Mindenki olyan kalappal köszön, amilyen van. Én sem vagyok kivétel. Hogy rossz lesz s a „kritika” doronggal fogadja, előre tudtam, vártam, rá is voltam készülve. Higzen napokkal azelőtt suttogtak korzón és kávéházban, hogy minő „lecsepülés”-ben lesz majd részem, ha a „Beküldetett” megjelenik. Ez is amellet tanusít, hogy a kritika megrendelésre készült. Ha álnév alatt hozom színre, ha nem én vagyok a szerzője, ügyet sem vetnek rája, talán még jót is találnak benne de mert Veterán, azaz én irtam, annak hivatalból rossznak kell lennie. Így kívánja ezt az a pár sötétben intriguáló mefisztói lélek, kiknek szemében régóta szálla vagyok, akik folyton lesben állanak, mint hadikém a tábori titkok után s akik minden közéleti munkásságomat a démoni düh piszkos tájkéjával sietnek befeketíteni, akár darabot, akár verset írok, akár szabad előadást tartok. Holott hiuság, kérkedés, hamis ambíció soha sem vezette tollamat, agyamat. Irtam, beszéltem, mert szeretem a munkát, mert más nem tette s kellettem a társadalomnak, mely fölkiért.

Írónak, poétának, szónoknak soha sem vallottam magamat, pedig még a 80-as évek végén bekerültem a „Magyar írók” névtárába. Nem én küldtem be. Az önreklamirozás mindig undorral töltött el. Most sem áhítottam babérra, párnásszuszi halhatatlanság felé sem törtetem.

Irtam egy rossz darabot, ebben a darabtan világban azzal a becsületes szándékkal, hogy egy új és még szinpadra nem vitt téma parodisztikus feldolgozásával kedélyes farsangi estét adjak lelkes közönségünknek s ezt a célt — merem mondani — el is értem (okos emberektől tudom). De hát melyik az a darab, mely mindenkinek tetszik s melyik az a nem tetsző darab, mely valakinek ne tetszenék. Ez tény. Bármit is állit a félenkségében névtelenül gáncsokodó lovag.

Tehát a mult, a balsors nem tudott okulásra birni, közéletünk krónikás bajban szenved; tompa túszurásai engem ugyan hidegen hagynak, mert erősebb szelek mérgét is kiálltam, de lehűtik szereplési készségét annak a mindkét nembeli ifjuságnak, mely hónapokon át dicséretes munkával, nem csekély családi áldozattal fáradt és dolgozott a közjótékonyág oltárán. A kritika legujabb Névtelenje magára vessen, ha ős előtti ludúli meg ismét a vá-

ros hangulatát; sivár lélektelen lesz a lét, az élet, mikor példás összetartásra, megértésre és kölcsönös jóakaratra van szüksége édes mindnyájunknak most inkább, mint valaha, mert világveszedelmek közös réme fenyeget.

Azt azonban köszönöm, amire megtanított. Hogy az önzetlen munka háládatlan mesterség. Gyakorlatilag föl is használom, ezuttal 35 év után először. Bármily rossz is a darabom, munkám és fáradságom díját épen úgy fölveszem, mint sok szerkesztő hasonló értékű munkája után a prima tiszteletdíjat.

Hogy teljes legyen velem való foglalkozása, tanári működésem működését is fölemlíti. Valóban, bár még neve nincs s így kiskorulag elvetélt zseni, erre illetékes, sőt tudása midási magaslatán, mint a legújabb titánlaci-féle fenegyerekeskedés kritikailag fölment brávjója, képes is. Alkothat tehát bármely véleményem is, egyet tudok. Tanítványaimnak sohasem hirdetem azt a modern irodalmi herezist, hogy a mai kor költőjének a hit és haza fogalmán felül kell emelkednie. — Erre különben, ha közönségünk alkalmat nyújt, nyílt és illő ríposztal fogok válaszolni s arra is, hogy ami

szatirikus, nem szatira, amint hogy a töltött káposzta sem áll tálfenékig töltelékéből.

Végül még egyet. Ugy a „Beküldetett“, mint a másik helyi lap e tárgyú és rám vonatkozó közleményeinek gondolatbeli végakkordjai, bámulatos egyértelműséggel, mondhatnám, telepathikus csodással összecsengenek, midőn nem restelnek malle-volens beállítású gyánusításokkal is előhozakodni. Magna ingenia conveniunt. Hogy azonban sokáig ne élvezzék a „kulissza“ piszkálások kaini gyönyöreit, kijelentem, hogy egy 3-as tagu bizottságot kértem föl, mely az est financiát megfogja vizsgálni s engem szabályszerű módon fölment az obli-gó alól.

Ezzel az ügyet magam részéről befejeztem. Igazat nem hamisítottam, hamisat nem igazítottam. Nagyon köszönöm, hogy helyet adott s felelősségemre teljes egészében közölni sziveskedett.

A szerkesztő urnak hazafias tisztelettel.

Veterán, azaz most már
Embery Árpád.

A jajveszékelésre a kis áldozat játszótársai besiettek és a hurkot a nyakáról lekasztották s így mentették meg a különben biztos haláltól.

Minthogy az elszenvedett sérülések az orvosi bizonyítvány szerint 8 napon túl, de 20 napon belül gyógyultak, a bíróság súlyos testi-sértés vétsége miatt vont felelősségre az apát.

A vádlott eleinte mindent tagadott. Később a bántalmazások egy-részt beismerte. Azonban a felakasztást tagadta, de a tanuvallomások során bebizonyítást nyert.

Dr Gallai járásbíró a brutális apát 6 hónapi fogházra s az összes költségek megtérítésére ítélte.

A vádlott az ítélet ellen felebbezett.

Székely vasutat a székelységnek!

Évtizedek óta hangzik e kívánság, parancsoló szükség a „Székely-Udvarhely“ hasábjain — eredmény nélkül.

Volt idő, mikor az összes székely vármegyék együttesen hangsúlyozták, sőt a székelyudvarhely — csikszere-dai — csekély 50 km. hosszúságú — vasut kiépítését még törvénybe is iktatták. Elismervén, hogy „a székely területek meg vannak áldva a természet mindennemű kincseivel. Itt a mezőgazdaság, állattenyésztés s bányászat s különféle iparágak mind alkalmas talajra találnak; és eddig ki nem használt vízerő áll bőségesen rendelkezésre.“ Ilyen volt a mult.

Most azonban az idők változásával egyenesen Nagy-Románia központjába estünk.

Dr Cornea Tamás, Udvarhelyvármegye prefektusa — mint már lapunkban írtuk — felterjesztést tett a kormányhoz türethetetlen vasuti viszonyaink rendezése ügyében. Erre a felíratra a bukaresti közlekedési miniszteriumtól 2834-921. sz. alatt, kedvező válasz érkezett.

E szerint Dr Cornea prefektus javaslatát a minisztertanács tárgyalás alá vette és kimondotta, hogy az egész országra tervbe vett vasutépítési hálózatba, Udvarhelyvármegyerészére két vonalat bekapcsoltak. Ezek a parajd — székelyudvarhelyi és székelyudvarhely — homoródkőhalomi vasutvonalak, amelyek egyelőre a vármegye kereskedelmi szükségletét ki-elégítik.

Részünkről amily örömmel és hálással köszönettel fogadunk minden legkisebb mozdulatot e vasut nélküli, fojtogató helyzetben, épen oly elengedhetetlen szükségletnek tartjuk a székelyudvarhely — csikszere-dai 50 km. res vonal kiépítését is, sőt ez állami érdekből sürgősebb, nélkülözhetetlenebb, mint a Székelyudvarhely — Kőhalomig vezető vasut.

Brassóba — Csikszere-dai felé is el lehet jutni. De Székelyudvarhelynek és az államnak igen fontos, hogy Gyimes felé is megfelelő rövid utat találjon, sőt stratégiai szempontból — elengedhetetlen országos szükséglet. Nagy különbség, hogy 254 km.-t vagy pedig csak 50 km.-t utazzunk-e vasuton, ha sürgős az utunk . . .

Felakasztotta a saját fiát.

(Saj. tud.) Ritka bünesetben hozott ítéletet e hó 15-én a székelyudvarhelyi kir. járásbírósnál Dr Gallai járásbíró.

Az eset még mult év július havában történt.

Séra József Amerikából hazatért székelymagyarosi gazda, 7 éves kis

fiát — a gyermek állítólagos rosszkodása miatt — ismételten verésre verte.

Egy alkalommal pedig annyira megfélemedezett magáról, hogy zsineget vett elő s azzal a gyermeket felakasztotta a mestergerendára úgy, hogy lába hegye alig érte a földet.

Önéletrajz.

Írta: Lengyelfalvai báró Orbán Ottó.
(A „Székely-Udvarhely“ számára átdolgozta: Belegy Pál.)

XVIII.

Báró Orbán Ottó épen akkor fejezte be tanulmányait az intézetben, amikor édes anyja az ő hazaküldését édes atyjától kérte.

Egy szombati napon jött ki a nagyszerű német rendszerű intézetből; melyhez hasonlókat érdemes volna minden nagyobb városban létesíteni.

Az erre következő hétfőn már hajóra szállott, hogy hazafelé evezzen, Erdélybe.

Utközben Bukarest fővárosban pihenőt tartott. Ezalatt több ott letelepedett görög családdal megismerkedett. Ezek nem akarták elhinni, hogy ő nem született görög, annyira jól bírta a görög nyelvet.

Egy egész hetet Bukarestben kellett eltöltenie, hogy a tömeges meghívásoknak eleget tudjon tenni.

A határszéli vámhivataloknál is nagy előzetesben részesült, mert utleveléből a német hivatalnokok az Orbán nevet Urbánnak olvasták és azt képzelték, hogy Urbán 48-as

román vezérnek lehet a fia vagy közeli rokona. Podgyásztát sem vizsgálták meg, hanem nagy hajlongások között bocsátották át a vámsorompókon.

Zavartalanul érkezett édes anyjához Lengyelfalvára, ahol az szeretettel ölelte keblére várva-várt fiát.

Báró Orbán Ottót édes anyja Lengyelfalván megérkezése után azonnal az újonnan kezdett gazdaság vezetésére alkalmazta. S mikor így mindent átadott, ő maga visszatért férjéhez Konstantinápolyba.

Az ifju báró, ki hét nyelvet bírt és így ennek megfelelő hivatást kellett volna betöltsön, minden mellékgondolatok nélkül élvezte a szabad, önálló, független gazdai életet. Nagy örömmel foglalkozott és fáradságot nem ismerő munkássággal folytatta a gazdálkodást Lengyelfalván.

Egy napon, mikor a szántásnál az ekék mellett felügyelt a munkára, a béresek közben pihenőt tartottak az ökrökkel. A szomszédos öreg székely birtokos-társa is ugyancsak pihentett ökreivel.

Ezalatt az öreg székely báró Orbán Ottóval együtt leült a föld barázdájára és a következő párbeszéd folyt le közöttük:

— Uram! — szólt az öreg — sok

országot és idegen helyet bejártál és ott sok mindent láttál. Mond meg nekem tehát, hogy melyik a világ legelső kereke?

Báró Orbán Ottó, aki már akkor vasutat, gőzhajót, vitorlás hajót és sok más gépeket is látott, mind elősorolta azokat és kerekeit, amiket látott.

Azonban az öreg székely birtokos-társ, mindazokra rázta a fejét; jeléül annak, hogy nem találta el a báró.

— Egyik sem a világ első kereke — szólt az öreg mosolyogva. Tettszett neki, hogy kérdésével a bárót így gondolkozóba ejtette.

Végül is báró Orbán Ottónak nem volt mit tennie, kénytelen volt az öreg székely birtokost szépen felkérni, hogy mondaná meg: ő szerinte, melyik hát a világ legelső kereke?

— Uram! — jobb kezével az eke taliga kerekére mutatva — ez a világ legelső kereke. Mert ha a földmives ember ezt a kereket nem forgatja; ha ennek alkalmazásával a földet nem miveli meg és gabonát nem termel, — hiába vannak a tudományos emberek, mert a tudománnyal és gépekkel — kenyér nélkül megélni nem lehet. Az éhes emberből a tudomány kireked.

Ezért a legelső kerék az eke taliga kerek a világon. Minden tudományos alkotásnak ez a mozgató ereje. E nélkül megáll az egész világ összes kereke.

Báró Orbán Ottó igazat adott öreg székely birtokos társának. Egymásnak bucsut mondván, tovább folytatták a szántást s eközben gondolataival bejárta multját és terveket szőtt a jövőre.

1860-ban Magyarország borult egén tisztulni kezdett a láthatár. Közlekedett az alkotmányos élet napjának feljövetele.

Az osztrák uralom haragja is csillapult az általuk bünyösöknek vélt magyarok ellen. Báró Orbán János visszanyerte Konstantinápolyban az osztrák kormány támogatását. A konstantinápolyi osztrák követség segítségével és közbenjárása folytán, felesége vagyonának — oly sok időn át visszatartott — átruházási okmányait végre megkapta.

A vagyon kezelését Czako János magyar emberre, Czako Zsigmond költőnek testvéreire bizta Konstantinápolyban.

(Folyt. köv.)

HIREK.

Hihetetlen hírek. Mondják,

hogy a bálók helyett divatosak nem lettek a zsurok;

mondják, hogy sokan hushagyókor az emberhus-evést is elhagyták;

mondják, hogy a kétszínűek mind egyszínűre festették magukat;

mondják, hogy jövőre egy „róka-város“-i sem lesz sáros-i;

mondják, hogy a tisztviselők naponként mindnyájan étkeznek háromszor;

mondják, hogy a sóhivatal felebezési foruma — segélybélyeg hiányában — megszűnt.

E hírek valóságáért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

Új közjegyző Székelykeresztúron.

Dr. Gergely Géza kif. közjegyző irodáját 1921. február 16-án megnyitotta Székelykeresztúron.

Derék, barátságos uri embert nyert benne a kis város nagyközség társadalmá és székely népünk ügyeinek jóindulatu intézőjét. Szívesen üdvözöljük!

Esküő. Özv. Ferenczy Györgyöt, az állami gyermektelep felügyelőjét, Mülthaler Gyula tordai áll. gyermekmenhelyi gondnok ma (vasárnap) vezeti oltárhoz Székelyudvarhelyt. Özv. Ferenczy több éven át vezetője volt az állami gyermektelepnek, sok szegény gyermeknek gondját viselte és embert nevelt előlük. Eltávózása e körből nagy veszteség.

Az Oltáregyesület 1921. február 24-én este 8 órakor Székelyudvarhelyt a r.-k. főgimnázium tornatermében tartandó estélyének műsora:

1. Énekel a dalegylet. 2. A kétkedők Erdélyi Lászlótól, szavalja Winter Pál. 3. Fantazia a Sevillai borbélyból hegedűn előadja Khell István, zongorán kíséri Dr. Horváth Károlyné. 4. Tolsztoj népies elbeszéléseiről felolvás Jakovovszky Dénes. 5. A bűn Kiss Józseftől melodráma, szavalja Dragoman Domokos, zongorán kíséri Florián Franka, hegedűn Rákóczi László. 6. Mendelsohn: Concert I. zongorán előadja Szabó Ilus. 7. A modern leány monolog Sággy Miklóstól előadja Pál Magda. 8. Ének-duett: Lőrinczi Teréz és Csendőr Jenő.

Egy bűnös jegyzőt vont felelősségre több rendbeli sikkasztás, hivatalos hatalommal való visszaélés és csalás büntette miatt a székelyudvarhelyi kir. törvényszék: Dr. Szabó elnök, Dr. Geleta, Dr. Adorján bírák és Dr. Voszka ügyész részvételével. 1920. szept. 5-től fogságban lévő R. S. kolozsvári születésű, 36 éves, ág. ev. vallású, nős, gyermektelen, volt zetelaki közs. jegyző állított bírái előtt. Elkövetett bűneiért 1 évi börtönre ítélte a bíróság; beszámítván a már eltöltött 5 hónapi vizsgálati fogságot. A költségek megfizetését és hivatalának elvesztését is kimondotta a bíróság. Védője Dr. Szentkovits volt, aki felelősséget jelentett be.

Csomor József udvarhelyvármegyei árvaszéki nyilvántartót a román belügyminisztérium államtitkársága ezen állásába, a IX. fiz. o. 3. fok. kinevezte. Régi, kipróbált, ügybuzgó munkást nyert benne a vármegyei közszolgálat. Olyan munkatér, akinek hosszas, három évtizedes közszolgálatáról érdemes egyet-mást feljegyezni; buzdításul a jövő nemzedéknek. Csomor 1857-ben a szomszédos Bögöz községben született. 1882-től 1889-ig a csendőrségnél szolgált s Verebelen egy tűzvész alkalmával három gyermeket hozott ki az égő romok közül és ezért a koronás ezüst érdemkeresztet nyerte kitüntetésül. Nehéz küzdelmeken ment keresztül Magyarországon, mikor a panduroktól vették át a szolgálatot. 1891-től van közigazgatási szolgálatban. Igazi hivatalnok. Ha munkaköre úgy kívánja — még ünnepeken is képes egész napon át bezárkózva, irodájában dolgozni, csakhogy restanciája ne legyen. Mikor hivataláról beszél, valósággal átszellemült lelkesedéssel tárgyalja és munkásságával ő maga soha sincs megelégedve, de annál inkább elismerik felelősségi és tisztviselőtársai, kik tudják, hogy Csomor bácsi valóságos élő lexikona az irodának.

Olcso a marha, drágább lett az átirási illeték Marostordavármegyében. Szarvasmarha és ló után 10 lei, sertés, kecske, juh, borjú, csikó 5 lei, bárány, gida, malac után darabonként 3 lei fizetendő.

Az erkölcstelen és idegrontó rablóhistóriákat s általában a demoralizáló filmeket betiltják és csak nevelő, ismeretterjesztő darabok előadását fogják megengedni. Ezt határozta el a mozgó-színházak ellenőrző bizottsága Bukarestben.

A tanítók régen várt fizetésüket pár napon belül megkapják Udvarhelyvármegyében. Balea segéd-tanfelügyelő a fizetések kiutalása végett Kolozsvárra utazott.

A bonok beadítása a városi adóhivatalnál Székelyudvarhelyt e hó 24-én megkezdődik. Mindenkinél személyesen vagy közjegyzőileg hitelesített meghatalmazással és adó-ívével kell megjelenni. A köztartozásokat levonják. A kifizetés Abc sorrendben, a nap és óra megjelölésével történik. A városban 4 helyen kifüggesztendő táblázatról mindenki feljegyezheti sor- és időrendjét.

Értesíteni kívánom kedves kartársaimat, hogy „Román Tanfolyam Jegyzetek“ a jövő hét folyamán elhagyja a sajtót. Együttal szíves tudomásukra hozom, hogy amennyiben a könyv terjedelme nagyobb lett az előre számítottnál és előre nem látott akadályok és technikai drágulások jöttek közbe, kénytelen voltam árát 10 lei-el fölemelni. (A kik nálam veszik át, azoknak 3 lei postaköltséget leszámitok). Midőn ezért szíves elnézésüket kérem, könyvemet kartársi jóindulatukba ajánlom. Tisztelettel: Szabó János áll. isk. igazgató.

Bánk bán irodalmi ünnep. A székelyudvarhelyi rk. főgimnázium Baróti Szabó Dávid önképzőköré ma (vasárnap) este 8 órakor az intézet tornatermében tizenöt pontból álló irodalmi ünnepet rendez, melyre ezuton is meghívják az érdeklődő közönséget. Belépő díj tetszés szerint.

A kir. ítélőtáblát Marosvásárhelyről szeretné Brassó elkaparintani — áthelyezés címén. Ennek a brassói tervnek minduntalan csinálják a propagandát Brassóban. Szerencsétlen gondolat. Ez ellen tiltakozik Marosvásárhely közönsége és a tábla személyzete is. Ha már a táblát okvetlenül el akarnák helyezni, csak Székelyudvarhelyt, a Székelyföld központján lehetne annak a legalkalmasabb helye, de semmi esetre sem Brassóban.

Tanítóknak nem kell bizsgát fenniök a román nyelvből, történelemből stb. Hogy félreértés ne legyen, mindjárt meg is mondjuk, hogy csak a *szász tanítóknak* nem kell vizsgát tenniök. A szász egyh. vezetőség maga vette kezébe tanítóknak ezen továbbképzési ügyét. Szakembereit külföldi egyetemekre küldte, a köhalmi, segesvári stb. kerületekben kurzusokat tartott a tanítók részére s ezeket folytatja. Erre való tekintettel az állam elállt attól, hogy még külön vizsgát is követeljen. És nálunk, hogy áll ez az ügy? A tanítók otthagyták politizáló püspökeinket és a nép mellé állottak s a papok?

Halálozás. Özv. Szentpétery Gáborné szül. kénosi Sándor Róza életének 73., özvegségének 31-ik évében e hó 16-án este 8 órakor csendes elhunyt Székelyudvarhelyt. Temetése pénteken d. u. 4 órakor a róm. kath. egyház szertartása szerint, általános részvét mellett történt meg. A köztisztelőben álló uri asszonyban Szentpétery Ferenc gyulafehérvári posta és távirtdafőnök édes anyját gyászolja.

A farkas a telet nem eszi meg — tartja a székely közmondás. Egyre próbálgatja a csipős hideg északi szél söpörni felénk a havat, de ismét enyhül, állandóbb tél már nem tud lenni. A hét elején hullott 20—25 cm. magasságu hóból sártenger lett. A hőmérő higánya pedig inkább fel, mint lefelé törekszik.

Kabaré-estet rendez a székelyudvarhelyi „Tisztviselők Olvasóköré“-nek vigalmi bizottsága jövő hónap második felében. A mulatság táncsaló lesz egybekötve. Dr. Pelczer Vilmos, a bizottság megbízásából már nagy előkészületeket tett folyamatba az estély sikere érdekében.

Jó fogást csinált e hó 15-én éjjel 1 órakor a bikafalvi hidnál Fenyő Antal székelyudvarhelyi pénzügyőri főszemlész egyik társával. Segesvár felől jött egy szekér. Megvárták. A szekéren egy leszegedett nagy láda volt. Megvizsgálták s hát — Uramfia! — tele van finom csempészett dohánnal. A főszemlész a dohányt szekereitől, lovastól együtt elkobozta és további eljárás végett a tettesek ellen jelentést tett a „Monopol“ igazgatóságához.

A katonaszökevény halála. Ferencz Sándor tüzer — mint értesülünk — Nagydisznódról hazaszökött az udvarhelyvármegyei Ége községbe szülői házához. A szerencsétlen, meggondolatlan fiúnak ez a merész vállalkozása, életébe került, mert szökésközben az őtet üldöző csendőrök lelőtték. A további részletek az esetről még hiányoznak.

Keményseprői állás üreseedett meg elhalálozás miatt Sepsi-szentgyörgy rendezett tanácsu város II. kerületében. Pályázni e hó 28-ikáig lehet.

Tenyészállatvizsgálat lesz e hó 22-én (kedden) d. u. 2 órakor Székelyudvarhelyt, a városháza előtti téren. Akinek tenyészbírája vagy kanja van, köteles a kijelölt időben pontosan előhajtani.

Cipők a piacon. Mult számban megirták, hogy Csáki Albertné Székelyudvarhelyt a hozzá kihelyezett két állami gyermek cipőjét piacra vitte. Azonban ő azok helyett sokkal jobb és tartósabb csizmát csináltatott a gyermekeknek. A hibát azzal követte el, hogy előzőleg az eladásra írásbeli engedélyt nem kért. E miatt volt aztán kellemetlensége a rendőrséggel.

Gazdák figyelmébe. A belügyi államtitkárság 1569—921. sz. rendelete szerint — az állatok tulajdonjogát igazoló szomszédi bizonyítványok 1 lei okmány- és 25 bani segélybélyeggel látandók el. Jövőben csakis az így felbélyegezett szomszédi bizonyítványra állíthatók ki a marhalevelek.

Az előkelő társaságok már a Szilágyi-féle cukrászdában találkoznak. Társasösszejövetelekre tényleg ez a családi hely a legalkalmasabb. Finom sütemények, kitűnő haboskávé, a legízletesebb tea itt kapható Székelyudvarhelyt.

Elpusztult grófi kastély. Marostordavármegyében Medgyefalván, mult szombaton az utolsó gróf Bissingen kastély is leégett. A tűz valami szerencsétlen véletlenségből keletkezhetett és oly gyorsan elterjedt, hogy az emeleten levő báró Aporné már csak a lángokon keresztül menekülhetett öbe kapott kis leánykájával, kinek a haja részben leperzselődött. Oltás közben pedig Bissingen grófnő kapott súlyos sérülést az arcán. A kár egy millió leit meghalad.

A fuvarosokat figyelmeztetjük, hogy a dohánycsempészésnél fuvarokkal segédkezni óvakodjanak. Elfogás esetén — önhibájukon kívül is — lovukat és szekereiket elvesztik. A nagymérvű csempészes megakadályozására, a pénzügyminisztérium a legszigorubb büntetéseket léptette életbe. Főképen nagy összegű és elzárásra is átváltoztatható pénzbüntetéseket rónak ki.

A Royal moziba, 20-án (vasárnap) d. u. 1/2 6 és este 8 órakor „Egy nászéjszaka“ társadalmikép és e hó 24. „Machiste“ óriási detektívláger sorozat 3 részben lesz bemutatva.

Magas áron megveszem Hugó Viktor „Nyomorultak“ c. regénye IV. kötetét, esetleg az egész művet. Cim e lap kiadóhivatalában.

Szerk. üzenetek.

P. Sz. B. B. Most már az ígért híreket küldheted. A „ha“ ra még mi is „ha“-val felelhetünk...

Munkatársainkat arra kérjük, hogy közleményeiket legkésőbb a hét csütörtök napjáig sziveskedjenek hozzánk juttatni.

Anonymous. Verseket nem szoktunk közölni. Azokra nincs helyünk.

Kiadja: A lapkiadó-társaság.
A szerkesztésért felelős: Ébert András.

Regatul Romaniei. Con. de jud. inegust. spec.

No. 1302—920.

Hélet a törvény nevében.

Az ádr. bir. biz. vétkesnek mondja ki Dézsi Endre r. kath. 36 éves, odorhei szül. oklándi lakós, kereskedőt, a 673—920. Dec. Leg. 3. és 20. árt. ütköző ádr. kihágásban, amit azáltal követett el, hogy a kéregnek való, bünyelt képező bőrt tulmagas áron árusította 1920 okt. 30-án, tehát fontos szükségleti cikk árát felhajtotta és ezért a 2969—920. Decr. Leg. 8. árt. 2. bek. alapján 1000, azaz Egyezer lei pénzbüntetésre ítéli, mely pénzbüntetést jelen ítélet kihirdetésétől számított 5 nap alatt az ipari- és kereskedelmi miniszter javára az oklándi járási főszolgabíró kezéhez tartozik befizetni.

Kötelezi panaszlottat, hogy ezen ítéletet jogerőre emelkedése után az Odorheien megjelenő „Székely-Udvarhely” legközelebbi számában egyszer saját költségén egész terjedelmében közzé tésesse.

Kötelezi továbbá, hogy ugyanannak az oklándi főszolgabíró kezéhez 5 nap alatt 25 leit büntügyi eljárási költséget megfizessen.

Végül kötelezi, hogy Benedek Mózes sértett részére 7 lei 75 banit 5 nap alatt végrehajtás terhe mellett megfizessen.

A bünyelt képező bőrt elkobzottanak mondja ki a bizottság és azt értékesítés végett jogerő után az odorhei-i rendőrséghez áttenni rendeli:

Indokok.

Panaszlott beismerése és a tanu kihallgatásával beigazolást nyert a rendelkező részben körülírt cselekmény elkövetése. Ez a cselekmény pedig arra való tekintettel, hogy a míg Udvarhelyen 1 kg. I r. talpbőr 80 leiben van hatóságilag megállapítva és az eladás időpontjában is körülbelül az volt az ára, e bünyelt képező bőr pedig 3. osztályu selejtes anyag s ennek dekáját is 1 leiben számítva, a panaszlott oly árat szabott meg, amely az ádrágítási kihágás alkatelemeit megállapítja; — ezért ádrágításban bünyösnek kimondani, megfelelően büntetni és sértett kívánságára a vételárat vissza fizetni kellett.

Egyéb indokolása az ítéletnek a fönti rendeleten alapul.

Dr. Kálmán József s. k. elnök.

Molnár Samu s. k. Ifj. Forró Géza s. k. biz. tagok és Bartha Jolán s. k. jkvezető.

Odorheiu, 1920 nov. 19.

A másolat hitelül:

Nagy s. hiv. tisztviselő.

Székelyudvarhelyen a Báthory-utca 9. sz. alatt 6 szobából, mellékhelyiségekből, csürből és korthöl; továbbá a Báró Orbán Balázs-u. 12—14. szám alatt levő épületes belsőség

eladó.

Értekezhetni Dr. Borosnyay Pál ügyvéd irodájában.

Odorhei r. t. város tanácsától.
Szám: 438—921. k. i.

Hirdetmény.

Odorhei r. t. város területén 1921. évben tartandó országos vásárok:

1. Böjti vásár: febr. 28. március 1. és 2. napjain marhavásár, 3-án kirakóvásár.

2. Urnapi vásár: május 27. 28. 29. napjain marhavásár, 30-án kirakóvásár.

3. Szentmihálynap v. vásár: október 1. 2. 3. napjain marhavásár, 4-én kirakóvásár.

4. Karácsoni vásár: december 18. 19. 20. napjain marhavásár, 21-én kirakóvásár.

5. Juh-vásárok: április 10-én és szeptember 28—30. napjain tartatnak.

6. Heti-vásár minden kedden marha felhajtással.

Odorhei, 1921. február 15-én.

Városi tanács.

Végre van egy családi

barroda,

ahol minden háziasszony, elkészíttetheti szükségleteit

Dolbig Keresztélyné Székelyudvarhely, Árpád-u.

44. sz. alatt

(em.) megnyitotta varrodáját, melyben a legkényesebb estélyi és utcai ruháktól

kezdve, mindennemű női ruhák, pongyolák, bluzok, női és férfi lehneműek, menyasszonyi kelengyék, leányka és fiugyermekruhák olcsón, pontosan, a legújabb divat szerint készülnek. Átalakításokat is lelkiismeretesen végez.

Megérkezett

a legfinomabb Angol szövőfonal

4 M-tos csomagban Lei 240

5 M-tos „ „ 280

Ugy bukaresti utamból hozott férfi és női divat szövetek, selymek, vásznak, zefirek batiztok stb. a legolcsóbb árakat jegyezve

BARCSAY KÁROLY

férfi és női divatüzletébe.

Mindenes szakácsnő intelligens uri házhoz jó fizetéssel felvétetik. Cim e lap kiadóhivatalában

Nevelőnői vagy irodai állást keresek. Cim e lap kiadóhivatalában.

Eladó gőzmosóda

Mosó-, vasaló-, fényesítő-, préselő- és szárítógéppel villanyerőre berendezett gőzmosóda, mindenféle kellékekkel 45 ezer leiert azonnal eladó. Vevőt az üzlet folytatására bevezetik. Bővebb felvilágosítás :::

Almási Lajos

kereskedőnél nyerhető Székelyudvarhely, Kossuth-u. 27. sz.

Hölgyek sok pénzt megtakaríthatnak, ha kalapjukra díszítéseket festetnek nálam. — Festek továbbá: divánpárnákra, retekülökre; megrendelés szerint szőnyegeket, kályhaellenzőket. **Péknagyításokat és olajrepekelt.** valamint táj- és szentképeket. **Festő órákat adok** mérsékelt díjazásért. — Házhoz is elmegy. **Hermann Gyula, műfestő.**

Nagyobb mennyiségű gyermekeipő érkezett és olcsó áron kapható a „Cetateana”-nál Székelyudvarhelyt.

Egy teljesen új bordó plüszsalon garnitúra eladó. Megtekinthető d. u. 2—4-ig Orbán B.-u 10.

Gazdák figyelmébe!

Értesítjük a gazda közönséget, hogy a **Distel** elárueitását, mely ez idő szerint az egyedüli és feltétlenül biztos orvossága a **Mételykór**nak — Udvarhelyvármegye területére átvettük és az nálunk eredeti csomagolásban és bármely mennyiségben mindenkor kapható.

Solymossy Örökösök gyógyszertára,
(Alsópatika), Kossuth-utca 5. szám.

A segesvári Egyesült Ipar- és Jelzálogbank R.T.

fióktelepe Székelyudvarhely

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth Lajos-utca) 38. szám alatt

vesz és elad külföldi értékeket,

bevált csekkeket,

elfogad betéteket,

kiállít hitelleveleket és

elfogad átutalásokat Románia minden városába, Németország, Németausztria, Csehszlovákia és Svájcba.

Hartstein D. fogműterme

Szentkovits-ház. — Batthyány-tér 4. szám.

Amerikai módszer szerint készít szájpaddás nélküli fogsort, arany-koronát, csap-fogat és kaucsuk munkákat. Rosszul illő fogsorok átalakíttatnak. Igen tartós, fogtömések. Foghuzás érzéstelenítéssel. —

Már azért is módomban áll a t. közönség igényeit a legjobban kielégíteni, mivel mindennemű technikai munkát jól felszerelt saját laboratóriumomban készítenek a legkitünőbb külföldi anyagokból.